

Interfederaal Instituut voor de Statistiek

Geïntegreerd statistisch programma 2019

December 2018

1. Inleiding

Het samenwerkingsakkoord van 15 juli 2014 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest, het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de nadere regels voor de werking van het Interfederaal Instituut voor de Statistiek (hierna het IIS genoemd), van de raad van bestuur en de wetenschappelijke comités van het Instituut voor de nationale rekeningen, verduidelijkt dat het IIS jaarlijks een geïntegreerd statistisch programma opstelt. Dat programma bevat afspraken over gemeenschappelijk op te stellen openbare statistieken of acties die de kwaliteit van de statistieken moeten bevorderen en de globale antwoordlast moeten verlagen.

De verschillende voorbereidende werkzaamheden voor de uitwerking van een geïntegreerd statistisch programma 2019 werden gerealiseerd binnen een specifieke werkgroep die werd opgericht door de raad van bestuur van het IIS en belast is met de programmering van de statistische werkzaamheden. Die werkgroep is samengesteld uit het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA), het Institut wallon de l'évaluation, de la prospective et de la statistique (IWEPS), de Vlaamse Statistische Autoriteit (VSA), de Nationale Bank van België (NBB), het Federaal Planbureau (FPB) en de AD Statistiek van de FOD Economie (STATBEL).

Gedurende zijn vergadering van 8 mei 2018 heeft de raad van bestuur het voorstel van de werkgroep rond het programma van statistisch werk betreffende de samenwerkingsverbanden die in het geïntegreerd statistisch programma 2019 moeten worden opgenomen, goedgekeurd.

Het huishoudelijk reglement van de raad van bestuur van het Interfederaal Instituut voor de Statistiek bepaalt dat de samenwerkingsverbanden tussen de partners van het IIS worden geregeld door Service Level Agreements (SLA's). De SLA's inzake de in aanmerking genomen samenwerkingsverbanden voor het geïntegreerd statistisch programma 2019 werden goedgekeurd door de raad van bestuur van het IIS, van 27 november 2018.

2. In aanmerking genomen samenwerkingsverbanden voor het geïntegreerd statistisch programma 2019

2.1. Verbetering van de kwaliteit van btw-statistieken (uitbreiding)

2.1.1. Doelstellingen

Het doel is om de kwaliteit van btw-statistieken te verbeteren. Het betreft hoofdzakelijk de identificatie van bestaande problemen en de uit te voeren correcties.

2.1.2. Hoofdfasen

Van januari 2017 tot oktober 2017: onderzoek van de verschillende problemen door de werkgroep en voorstellen voor verbeteringen.

Van november 2017 tot december 2018 (uitbreiding tot 30/06/2019): toepassing van de harmonisatie en van de verbeteringen.

2.1.3. Verwachte resultaten

Een verslag met de lijst van de voornaamste problemen, de gewenste aanpassingen en de mogelijke oplossingen.

Een methodologische nota die de huidige procedure beschrijft en de mogelijke wijzigingen en verbeteringen van de kwaliteit van de databank.

Interfederaal Instituut voor de Statistiek (IIS)

Een geharmoniseerde en verbeterde BTW-databank waarmee statistieken op nationaal en regionaal niveau per bedrijfstak kunnen gegenereerd worden.

2.1.4. Verantwoordelijkheden van de verschillende partners (STATBEL, VSA, BISA, IWEPS, FPB, NBB)

STATBEL neemt het voorzitterschap en het secretariaat van de werkgroep waar.

De VSA, het BISA, het IWEPS, het FPB en de NBB leveren hun bijdrage tot de opdrachten van de werkgroep en voeren de hun toegewezen taken uit.

STATBEL voert de verbeteringen uit die de werkgroep heeft geïdentificeerd.

2.2. Mobiliteitsdata

2.2.1. Doelstellingen

Een verbetering van de coördinatie van de inzameling en behandeling van mobiliteitsdata.

2.2.2. Hoofdfasen

Januari – juni 2018:

- Eerste analyse van de huidige situatie.
- Inventaris van de verbetermogelijkheden ten opzichte van de bestaande situatie.
- Bepalen prioriteiten voor uitwerking van concrete verbeteracties.

September 2018 - maart 2019:

- Uitwerken van voorstellen van concrete verbeteracties.
- Voorstel opstellen van SLA's voor gespecialiseerde werkgroepen rond specifieke thema's voor 2020.
- Voorstel opstellen van te behandelen verbeteracties in 2019.

2019:

- Uitwerken van de voorstellen van de concrete verbeteracties die afgesproken waren voor 2019.

2020:

- Opvolging en coördinatie van de gespecialiseerde werkgroepen.

2.2.3. Verwachte resultaten

Een nota die de mogelijkheden bespreekt om de inzameling en behandeling van mobiliteitsdata beter te coördineren tussen verschillende beleidsniveaus en -domeinen. Dit behelst onder andere: een inventaris van eventuele redundanties en lacunes in de datacollectie; een evaluatie van de relevantie van de vragen die worden behandeld in de bestaande enquêtes en een identificatie van gewestspecifieke problemen

Indien nuttig geacht, het opstellen van SLA's voor gespecialiseerde werkgroepen rond specifieke mobiliteitsgerelateerde thema's, en de opvolging en coördinatie van hun activiteiten

Voorstellen voor de implementatie van verbeteracties

2.3.4. Verantwoordelijkheden van de verschillende partners (FPB, VSA, BISA, IWEPS, STATBEL)

Het FPB neemt het voorzitterschap en het secretariaat van de werkgroep waar.

Interfederaal Instituut voor de Statistiek (IIS)

De werkgroep zal werken op 2 niveaus:

- Een kerngroep, samengesteld uit de statistische diensten en de mobiliteitsdiensten (als belangrijkste gebruikers) op elk beleidsniveau en van het FPB;
- Ad hoc groepen rond een specifiek thema, bvb alternatieve methodes voor enquêtes, financiering van toegepast onderzoek...

Daarnaast kunnen er ook, geval per geval en in functie van het behandelde thema, ad hoc deelnemers of waarnemers worden uitgenodigd.

Voor het identificeren van het potentieel tot verbetering ten opzichte van de huidige situatie, zal elk lid van de kerngroep:

- Een inventaris opstellen van de statistieken die hij gebruikt in zijn werk;
- Een inschatting maken van de redundancies in de datacollectie zoals die nu verloopt;
- Een inventaris opstellen van de lacunes in de bestaande gegevensbronnen (vanuit het oogpunt van zijn eigen databehoeftes);
- Evalueren van de relevantie van de vragen die nu worden gesteld in mobiliteitsenquêtes (vanuit het oogpunt van zijn eigen databehoeftes);
- Identificatie van gewestspecifieke problemen

Elk lid van de kerngroep zal bijdragen tot de organisatorische en coördinerende activiteiten van de kerngroep:

- Vastleggen prioriteiten en voorstellen nieuwe SLA's voor specifieke werkgroepen
- Coördinatie van het werk van de gespecialiseerde werkgroepen
- Organisatie van de consultatie met stakeholders of experts (openbaar vervoer operatoren, provincies, gemeenten, NGO's)

Elk lid van de kerngroep zal bijdragen tot uitgewerkte voorstellen die moeten bijdragen tot een implementatie van de voorstellen tot verbetering, zoals studies met betrekking tot:

- De opties voor financieringsmechanismen en burden sharing
- Potentieel van nieuwe technologieën en onderzoeksmethodologieën (apps, Internetquêtes, GPS) als middel om de last voor respondenten te beperken.

2.3. Census - Woningen

2.3.1. Doelstellingen

Een verbetering van de databank "Woningen" van de Census.

2.3.2. Hoofdfasen (januari 2019 – december 2019)

De oorzaken van het verschil tussen het aantal woningen en het aantal huishoudens identificeren.

Zo nodig een correctie in de schatting van het aantal woningen voorstellen.

De te ontwikkelen categorieën, variabelen en indicatoren identificeren.

De wijze voor de constructie en berekening van deze categorieën, variabelen en indicatoren bepalen.

Het werk ter ontwikkeling van deze categorieën, variabelen en indicatoren evalueren.

2.3.3. Verwachte resultaten

Begrijpen waarom binnen sommige geografische entiteiten het aantal woningen die als zodanig geïdentificeerd zijn beduidend lager is dan het aantal huishoudens en eventueel, indien nodig, de methode ter identificatie van de woningen wijzigen.

Identificatie van de statistische indicatoren, de categorieën van de variabelen en/of de variabelen die nog niet beschikbaar zijn in de microgegevens of nog niet zijn gepubliceerd en in verband waarmee het goed zou zijn die te ontwikkelen. De mogelijke indicatoren verwijzen voornamelijk naar de eigenaar en het type eigendom van de woning. Gemeenschappelijke vertrouwelijkheidsregels voor studies en publicaties.

2.3.4. Verantwoordelijkheden van de verschillende partners (IWEPS, VSA, BISA, STATBEL)

Het IWEPS neemt het voorzitterschap en het secretariaat van de werkgroep waar.

Alle leden van de werkgroep dragen actief bij tot de uitvoering van de verwezenlijking doelstellingen.

2.4. Nationale Bevraging - Gender-Based Violence

2.4.1. Doelstellingen

Verbintenissen van alle partijen betrokken bij de uitwerking van een organisatorische en financiële samenwerking tussen instellingen op verschillende beleidsniveaus ten einde deze Europese enquête in België uit te voeren in 2020.

2.4.2. Hoofdfasen (januari 2019 – december 2019)

Uitwisseling van gedachten betreffende de voorwaarden van de Europese bevraging.

Evaluatie van de kost en de werklust.

Het onderzoeken van financieringspistes op de verschillende beleidsniveaus.

Identificatie van mogelijke financieringsscenarios.

Planning van de bevraging.

Acties om de verkregen financiering veilig te stellen op elk beleidsniveau.

2.4.3. Verwachte resultaten

Een financieringsmodel voor de uitvoering van de bevraging.

Een projectplanning die de inbreng van alle betrokken partijen vermeldt; die inbreng kan de vorm aannemen van een ter beschikking stellen van personeel, expertise of financiële middelen.

Een formeel akkoord met een engagement van de verschillende beleidsniveaus om de uitvoering van de enquête in 2020 te garanderen.

2.4.4. Verantwoordelijkheden van de verschillende partners

IWEPS neemt het voorzitterschap en het secretariaat van de werkgroep waar.

Alle leden van de werkgroep dragen actief bij tot de uitvoering van de doelstellingen.

2.5. Haalbaarheid studie over de aanlevering van openbare jaarstatistieken reizigers- en goederenvervoer per spoor

2.5.1. Doelstellingen

Verbintenissen van alle partijen in het kader van de aanlevering van openbare spoorwegstatistieken.

2.5.2. Hoofdfasen (januari 2019 – décembre 2019)

Stap 1

VSA, IWEPS, BISA en FPB verzamelen een lijst van spoorwegstatistieken die ze als openbare statistiek willen zien. Basis zijn de statistieken opgesteld in de bijlagen van de verordening (EG) Nr 91/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2002 betreffende de statistieken van het spoorvervoer. Aangevuld met bruto tonkilometer, tonkilometer, treinkilometer en reizigerskilometer, telkens met opdeling nationaal/internationaal en diesel/elektrisch.

VSA, IWEPS, BISA en FPB vragen in de mate van het mogelijke regionale cijfers.

Stap 2

STATBEL, VSA, IWEPS, BISA en FPB bespreken de haalbaarheid van de in stap 1 opgestelde spoorwegstatistieken. In functie van de haalbaarheid, wordt besproken op welke manier de statistieken uit stap 1 effectief openbaar kunnen gemaakt worden en jaarlijks geactualiseerd kunnen worden (met uitzondering van enkele 5-jaarlijkse statistieken).

2.5.3. Verwachte resultaten

Rapport over de haalbaarheid van openbare statistieken over reizigers- en goederenvervoer en de manier waarop die geactualiseerd kunnen worden.

2.5.4. Verantwoordelijkheden van de verschillende partners (VSA, BISA, IWEPS, FPB, STATBEL)

VSA neemt het voorzitterschap en het secretariaat van de werkgroep waar.

Alle leden van de werkgroep dragen actief bij tot de uitvoering van stappen 1 en 2.

2.6. Onderwijsgegevens: opvolging actiepunten

2.6.1. Doelstellingen

Verbintenissen van alle partijen in het kader van onderwijsgegevens: opvolging actiepunten.

2.6.2. Hoofdfasen

Januari 2019 - September 2020

Uitvoeren van volgende actiepunten gedefinieerd in het rapport met aanbevelingen voor de verbetering van de kwaliteit van onderwijsgegevens:

- STATBEL onderzoekt hoe gegevens uit steekproefenquête, census 1991 en de geboortecertificaten gebruikt kunnen worden om de kwaliteit van onderwijsgegevens te verbeteren. IWEPS, BISA en VSA analyseren de resultaten van dit onderzoek.
- Er wordt contact opgenomen met andere landen om de goede praktijken voor het werken met onderwijsgegevens in kaart te brengen. Volgende contacten worden zeker gelegd:
 - IWEPS met Noorwegen;
 - BISA met Luxemburg;

Interfederaal Instituut voor de Statistiek (IIS)

- VSA met Nederland.
- Daarnaast kan ook nog contact opgenomen worden met andere landen.
- Er zal contact opgenomen worden met de openbare instellingen die werkzaam zijn met of voor migranten en personen van buitenlandse herkomst om na te gaan of deze over onderwijsgegevens beschikken.
- Bij KSZ loopt een project waarbij men op basis van beroepsinformatie het onderwijsniveau probeert toe te kennen. BISA zal zich regelmatig laten informeren over de stand van zaken van dit project.
- Het onderwijsniveau van ambtenaren kan gedeeltelijk afgeleid worden van de graad van de functie die zij uitoefenen. De mogelijkheid om deze gegevens te gebruiken om ontbrekende waarden in de databank met het onderwijsniveau in te vullen, zal geëvalueerd worden. VSA, IWEPS en BISA maken een stand van zaken op van wat bestaat.
- STATBEL bestudeert nieuwe onderwijsdatabanken die nog niet beschikbaar of geëxploiteerd waren in de census 2011 en doet een studie van kwaliteitsverbetering. IWEPS, BISA en VSA analyseren de resultaten van dit onderzoek.

Oktober 2020 – December 2020

Studie van het resultaat van de acties en schrijven van het eindrapport.

2.6.3. Verwachte resultaten

Effectieve uitvoering van de acties beschreven in artikel 2 van deze SLA. Het gaat om een selectie van actiepunten omschreven in het rapport met aanbevelingen voor de kwaliteitsverbetering van onderwijsgegevens naar aanleiding van de vorige IIS werkgroep met betrekking tot onderwijsgegevens.

Rapport dat beschrijft in welke mate de acties een verbetering hebben teweeggebracht voor de kwaliteit van de onderwijsgegevens.

2.6.4. Verantwoordelijkheden van de verschillende partners (STATBEL, VSA, BISA, IWEPS)

STATBEL neemt het voorzitterschap en het secretariaat van de werkgroep waar.

Alle leden van de werkgroep dragen actief bij tot de uitvoering van de verschillende acties.

2.7. Europese Statistiekolympiade

2.7.1. Doelstellingen

Verbintenissen van alle partijen in het kader van de organisatie van de Europese Statistiekolympiade.

2.7.2. Hoofdfasen

Januari 2019 – maart 2019 : Belgische fase.

April 2019 – juni 2019: Europese fase.

2.7.3. Verwachte resultaten

Communicatie over de Europese Statistiekolympiade.

Organisatie van de Belgische competitie.

Prijsuitreiking na Belgische fase.

2.7.4. Verantwoordelijkheden van de verschillende partners (STATBEL, VSA, IWEPS)

STATBEL neemt het voorzitterschap en het secretariaat van de werkgroep waar.

Alle leden van de werkgroep dragen actief bij tot de uitvoering van de Europese Statistiekolympiade.

3. Opvolging van de uitvoering van de geïntegreerde statistische programma's

De werkgroep van het IIS die belast is met de programmatie van de statistische werkzaamheden, verzekert de opvolging van de staat van vooruitgang van de werkzaamheden van de verschillende ad hoc-werkgroepen, die worden georganiseerd voor de uitvoering van de geïntegreerde statistische programma's. Hij zal ook alternatieve oplossingen voorstellen aan de RvB van het IIS voor wat de punten betreft waarvoor de ad hoc werkgroepen niet tot een oplossing komen.

Het samenwerkingsakkoord van 15 juli 2014 bepaalt dat het IIS regelmatig de Hoge Raad voor de Statistiek zal informeren over de uitvoering van de geïntegreerde statistische programma's.

Bepaalde voorgestelde samenwerkingsverbanden voor het geïntegreerd statistisch programma 2019 die niet voldoende werden uitgewerkt, worden bovendien grondiger onderzocht door specifieke werkgroepen om in overweging te nemen voor het geïntegreerd statistisch programma 2020 of voor een volgend programma.

* *

*